

Ami a fogadalmaink mögött van...

Előfohász: „Jób ekkor megszólalt, és így felelt az Úrnak: Bizony, könnyelmű voltam! Mit felelhetnék neked? Kezemet a számra teszem. Egyszer beszéltem, de ezután nem szólok, vagy ha kétszer is, többé már nem teszem (Jób 40,3-5).”
Ámen.

Gyülekező ének: 139. zsoltár: „Uram, te megvizsgál sz engem...”

Fennálló ének: 445. dicséret: 1. verse: „Szólsz hozzám, Istenem,...”

Fő ének: 445. dicséret: 2-6. versei: „Sok szép ígéretem...”

Köszöntés: „Istenben, akinek igéjét dicsérem, az Úrban, akinek igéjét dicsérem, Istenben bízom, nem félek, ember mit árthat nekem?! Tartozom neked, Istenem, fogadalmaimmal, megadom hálaáldozatomat. Hiszen megmentettél engem a haláltól, lábamat az elbukástól, hogy járassak Isten színe előtt az élet világosságában (Zsolt 56, 11-14).” Ámen.

Lekció: Máté evangéliuma 5. rész 33-37. versei: „Hallottátok azt is, hogy megmondattok a régieknek: „Ne szegd meg esküdet, hanem teljesítsd az Úrnak, amit esküvel fogadtál!” Én pedig azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne esküdjtek: sem az égbe, mert az Isten trónusa, sem a földre, mert az lábainak zsámolya, sem Jeruzsálemre, mert az a nagy Király városa; de ne esküdj saját fejedre sem, hiszen egyetlen hajszáladat sem teheted fehérré vagy feketévé. Ellenben ha igent mondotok, az legyen igen, ha pedig nemet, az legyen nem, minden további szó a gonosztól van.”

Előima: Annyi minden van a mi fogalmaink mögött felséges Istenünk. Bűnbánattal megvalljuk, hogy ami Igédben írva van, nagyon is ránk illik. Bűnbánattal megvalljuk, hogy sok beszédnek sok az alja. Így kérünk, ma tisztíts meg minden prédikátor ajkát Szentlelked tüze által, hogy amikor szól, akkor annak súlya, értelme, értéke és haszna legyen minden közösségben, ahol az élet Igéi megcélozzák a szívet és a vesék Vizsgálója körbe jár, hogy hitet találjon ezen a földön. Így jöjj hát, hadd halljuk szavad, hadd értsük, éljük, érezzük, hogy Te mellettünk állsz és több vagy mindennél, mint amit ez a világ kínál. Megvalljuk, hogy a lelkünk borongós, de kérünk, könyörülj népeden, hogy életre keljen, Hozzád ragaszkodjon és Vele járjon azon az úton, amelyen előttünk jár a mi Mesterünk, Megváltónk és Üdvözítőnk. Az Ő nevében kérünk, fogadj el minket és tedd szívünket, lelkünket értelmessé tanításod, életre hívásod által. Ámen.

Igehirdetés előtti ének: 170. dicséret: „Jövel, ó, áldott Szentlélek...”

Textus: Prédikátor könyve 4. fejezet 17. verse - 5. fejezet, 1-6. versei: „Meggfontoltan járd, amikor Isten házába mégy! Többet ér, ha hallgatva járulsz oda, mint ha áldozol az ostobák módjára, akik nem tudják, hogy rosszat tesznek! Ne beszélj elhamarkodottan, ne hirtelenkedd el az Isten előtt kimondott szavadat, mert Isten a mennyben van, te pedig a földön, ezért kevés beszédű légy! Mert ahogyan a sok munka álommal jár, úgy a sok beszéd ostoba fecsegéssel. Ha fogadalmat teszel Istennek, ne halogasd teljesítését, mert nem telik neki kedve az ostobákban. Teljesítsd, amit megfogadtál! Jobb, ha nem teszel fogadalmat, mint ha fogadalmat teszel, és nem teljesíted. Ne engedd, hogy beszéded vétekbe ejtsen téged, és ne mondd az Isten követének, hogy az csak tévedés volt. Miért háborodjék föl Isten szavadon, és miért tegye tönkre kezed alkotásait? Bizony a sok álommal és a sok beszéddel együtt jár a hiábavalóság. Ezért féld az Istent! “

Hálaadással jövő keresztyén gyülekezet, drága testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Mi áll hozzád közelebb, kedves testvérem? A hallgatás vagy a beszéd? Netán az engedelmisség? A prédikátor ismeri jeruzsálemi királyként a Királyt. A kulcs az igaz istentisztelethez a megítélés képessége, vagyis tudni, látni, érteni, érezni és olyan szemléletmóddal rendelkezni, amely nem kontrolálatlan viselkedés Istennel szemben, hiszen a prédikátor szerint a te személyes áldozatodról van szó. A legbensőségesebb viszonyban az Úrral, a magánszférában az ember nem építheti a káosz és a rossz felé vezető utat, hanem át kell adja magát teljesen, egészen a belső lélegzetvételnek az istentisztelet keretén belül. Száj, amely nem csöpög és szív, amely nem kérődzik, mégis együttműködik Isten dicsőségére. Szív és száj: Vajon ami a szívemen, az a számon? Szív és száj: **„Szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözlünk (Róm 10,10).”** Szív és száj: **„Amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj (Mt 12,34b).”** Isten fensége és az ember kérése ott találkozik, ahol csend van. A megfontolt, előre elgondolt imádság áldásai ott jelentkeznek, amikor Isten szelíd szava azt mondja: „Itt vagyok!”. Amikor tudatosan készülök az Istennel való találkozásra, vagyis készülj Istened elé! Amikor a templombajövet nem letudom a kötelességeimet, hanem olyan szívvel, olyan szájjal érkezem a Úr házába és annak közösségébe,

amelyik megszentelődik először az otthoni csendességben. Sok helyen bizony ajánlott a templomi istentisztelet előtt egy félórával megérkezni, hogy a lelkünk utolérje a testünket. A prédikátor éppen ezért vallja, olyan kérés, amelynek nincs haszna, az Istent fárasztja. Előbb éppen ezért csendben, majd később szavakkal. Az imádság nem sok húzó semmiért. Az Úr előtti leborulás átgondolásra készítet. Az imádság fontossága áll előttünk és a lelki hódolás nélkülözhetetlen volta van előttünk, de inkább ne imádkozz, ha nincs rá nyomós indokod. – vallja a prédikátor. Az Úr ugyanis alapjába véve más, mint mi. Ő másképp működik. A kommunikáció Ővele másképpen zajlik, mint egy mindennapi párbeszéd. Az imádság nem emberi akaraton múlik: „Csak azért is...” Az imádság nem emberi módozat végeredménye: „csakis így...” Emlékezzünk csak Anna imádságára. Csendes és ájtatos lélekkel érkezik az Úr elé Silóba. Nem színészkedés otléte, hanem lelki hódolás egész élete. Egyéni fájdalommal és szívbéli bizalommal dúsitott csendesség az övé, ami mögött férj, család és társadalom húzódik. Mégis Éli főpap is italos leányzónak véli, mert csak az ajka mozgott. A prédikátor a megfontolt és átgondolt megoldások mestere. Kedves Testvérem! Gondold át, mert **„az Úr beszéde színigaz (Zsolt 18,31).”** Szeretett Testvérem! Járj utána, mert **„Isten útja tökéletes (Zsolt 18,31).”** Drága Testvérem! Nézd meg jobban, ugyanis **„Isten Igéje élő és ható (Zsid 4,12).”** Szeretett Testvérem! Fogalmazd át, mert Ő ezt hangsúlyozta a tanítványi körben: **„ti azért így imádkozzatok (Mt 6,9)!”** Az izraeli istentisztelet nem kötelező része volt a fogadalomtétel is. Már a második törvény világosan intette a zsidó férfiakat, akik fogadalomtételükben ostobák maradtak. Pálóczi Czinke István ez igei megfontolást így szedte rímekbe: **„Fogadást csak okosan tégy aztán szódnak Ura légy Esküvést ritkán végy szádba, soha ne esküdj hiába. Ha esküdni mersz hamisan, megver Isten bizonyosan.”** (vö. VMóz 33,22) A prédikátor is ezt mondja: Inkább ne, mert ha nem tudod teljesíteni, Isten haragszik. Óvd lelkedet az eleséstől, kedves testvérem. Elbukás, a bűnnel és bajjal való cimborálás, elhibázott döntéseket szül.

Ne maradjon formalitás az Úr előtti szolgálatodnak a megerősítése. Ne maradjon meggyőződés nélküli fogadalom a házasságkötési eskü. Ne maradjon elértéktelenedett Kijelentés, konfirmációi hűségesküd. Maga mondja a bölcs prédikátor, hogy szájad vitt bűnbe. Feladni a hűségesküt. A zsidók később megengedték, hogy az illető feloldja a fogadalomtételét. A pap előtt a templomban elmondhatta, hogy ez csak egy félreértés és hiba volt. De a prédikátor és maga Jézus sem javallja ezt a gyakorlatot. Jézus semmit sem érvénytelenít, hanem felülírja azt életvitelével. Hamis és nem teljesített eskü helyett az igazmondást ajánlja. Légy igazmondó! Jézus által egy kosárba helyezi mindazt, amire az ember egyáltalán nem tehet fogadalmat. Ugyanis abban a pillanatban, amikor esküdözünk, nem is gondolunk bele, hogy mibe vonjuk bele Istent fogadalmainkon keresztül. Gondoljunk csak Jefte fogadalmára, aki győz, és mégis egy életen át vesztes marad. Ott a kapuban diadalittasan jön rá arra, hogy ajka és szíve nem az Úrért és népéért dobogott, hanem egyedül a győzelemért. Vajon ki követelte ezt a fogadalmat Jeftétől? Senki. Olvassuk el otthon a Bírák könyvének 11. részét. A másik pedig Heródes eskütétele, aki egy asszony szépségeért mindent megadott volna, amit csak kér. De Heródiás leányának anyja tanácsára nem kell más, csak annak a feje, aki mindvégig a fejére olvassa a királynak a bűnét, hogy testvére feleségével közösül. Olvassuk el Máté evangéliumának 14. részét, és meglátjuk, hogy Damoklész kardja átokként csüng a negyedes fejedelem feje fölött. Áldozatok vannak szavaink mögött. Nagyzási mánia, nagyokat mondó száj, veszélyes vizekre evezés jellemzi azt az embert, aki Isten nevét ilyen aljas formában bemocskolja. Jézus éppen ezért mondja, hogy egyáltalán ne esküdjete. A reformátorok és követői négy esetben engedték meg az esküt: ha fontos dologról van szó; ha Isten méltósága a tét, ha az eskü egy ember javát szolgálja, vagy ha a többség parancsára történik. Hány embernek ma is csak kötelesség minden eskütétele: „Hűséget esküdtem, ezért muszáj... Isten engem úgy segítjen... De vajon megsegített? Teljesítjük küldetésünket vagy

beállunk azok sorába, akik azt mondják az Istennek való élés lehetetlen küldetés. Jézus végül a tanítványaihoz szól. A maroknyi hűségeselek csapata egyetlen egy mondással gazdagodik: **„Ellenben ha igent mondotok, az legyen igen, ha pedig nemet, az legyen nem, minden további szó a gonosztól van.”** Nem átírja a törvényt. Szívbe írja evangéliumként a kereszten. Igenné és ámenné válik, és mégis a kereszten egy hatalmas nem hangzik a bűn és a halál irányába. Vak engedelmisséget senki se ígérjen Jézusnak. Igent mondani a jóra, nemet a rosszra. Ezt tette Mestered. Ezzel újat hozott. Nem kell az ember helytállása. Elég neked az a kegyelem, amely Jézusban igent mondott rád, és teljesen elfordult hatalmas nemet mondva a céltévesztett életekre. Teljesen felesleges tett minden fogadalomtétel, ha nincs mögötte a szív indulata. Az ember saját ajkával tönkre teheti szolgálatát. Hitelteleenné válik Isten és az emberek előtt. Erre nincs szükség. Drága Testvérem! Zabolázd meg ajkadat, erre kéri a gyakorló hithű zsidókat a prédikátor. Sok beszédnek sok az alja, de az istentiszteleti rend az rend. Itt nincs mellébeszélés. Itt nincs rendetlenség. Itt nincs olyan, hogy hiba csúszott a gépezetbe, mert egyetlen bölcsesség ír felül minden emberi istentiszteleti gyakorlatot, ami a prédikátor legteljesebb parancsa: „Féld az Istent!” Vagyis Jakab apostol igéivel élve: **„Közeledjetele Istenhez, és Ő közeledni fog hozzátok (Jak 4,8).”** Nem reformer a prédikátor. Nem az istentiszteleti rendet akarja megújítani, hanem védeni akarja az embert meggondolatlan cselekedetektől. A gyakorlott keresztyénnek nem kell rejtőzködni a vallási cselekedetek mögé, Istennel legyen mindenki igenis őszinte. A gyakorlott keresztyénnek nem kell semmitmondó többszólamú imádságok mögé bújni, hogy kedves legyen Isten előtt. Autentikus hozzáállás és teljes életvitel. Emberszagú keresztyénség merev rend helyett. Jézus összefüggéseiben látja életed. A bonyolultat Ő teszi érthetővé. **„Így szólt akkor Jézus azokhoz a zsidókhöz, akik hittek benne: Ha ti megtartjátok az én ígémet, valóban tanítványaim vagytok; megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket (Jn 8,31-32).”** Ámen.

Utóima: „Jaj azoknak, akik bölcseknek képzelik magukat, és magukat tartják okosnak. Jaj azoknak, akik a borivásban hősök, és vitézek az italok keverésében, akik vesztegetésért igaznak mondják ki a bűnöst, de az igazaknak elvitatják az igazát. Ezért ahogyan a tarlót megemésztik a lángnyelvek, és a széna összeroskad a tűzben, úgy korhad el gyökerük. Viráguk elszáll, mint a por, mert megvetik a Seregek Urának tanítását, és utálják Izráel Szentjének beszédét (Ézs 5,21-24)

„Mivel hosszasan imádkozott az Úr színe előtt, Éli figyelte az asszony száját. Anna ugyanis magában beszélt: csak az ajka mozgott, ... (ISám 1,12-13).“

„Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán tűri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját (Ézs 53,7).“

„... valamennyien legyetek alázatosak, mert Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. Alázzátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején (IPt 5,5-6).“

„Az én Uram, az Úr megnyitotta fületem. Én pedig nem voltam engedetlen, nem hátráltam meg. Hagytam, hogy verjék a hátamat, és tépjék a szakállamat. Arcomat nem takartam el a gyalázkodás és köpködés elől. De az én Uram, az Ú megsegít engem, ezért nem maradok gyalázatban (Ézs 50,5-7a).“

„Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók; azokat is vezetnem kell, és hallgatni fognak a hangomra, és akkor lesz egy nyáj, egy pásztor. Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy azután újra visszavegyem (Jn 10,16-17).“

„... mi a megfeszített Krisztust hirdetjük, aki a zsidóknak ugyan megütközés, a pogányoknak pedig bolondság, de maguknak az elhívottaknak, zsidóknak és görögöknek egyaránt az Isten ereje és az Isten bölcsessége. Mert az Isten „bolondsága” bölcsőbb az emberek bölcsességénél, és az Isten „erőtlensége” erősebb az emberek erejénél (IKor 1,23-25).“

Jézus mondja: Ti azért így imádkoztatok...

Adakozás: „Ne késs jót tenni a rászorulóval, ha módodban van, hogy megtedd!” (Péld 3,27)

Áldás: „Mert sokat vétkezünk mindnyájan: de ha valaki beszédében nem vétkezik, az tökéletes ember, meg tudja fékezni az egész testét (Jak 3, 2).” Ámen.

Záró ének: 178. dicséret: „Dicsőség az Atyának...”